

1892-08-25

AFSENDER

Johan Rohde

MODTAGER

Emil Hannover

FAKTA

Dokumenttype:

Brev

Sprog:

Dansk

Dateringsbegrundelse:

Datering i brev

Generel kommentar:

Konvolutten fra Hannovers seneste brev til Rohde har været vedlagt dette brev, for at vise, hvilke omveje, det var på, før det nåede frem til rette adressat.

Omtalte personer:

Alice Hannover

Henrik Pontoppidan

Jens Ferdinand Willumsen

Arkivplacering:

Den Hirschsprungske Samling

DOKUMENTINDHOLD

Johan Rohde har haft sin bror og far med på "Rekreationstour" i Holland, London og Paris. Rohde vil selv videre til Italien, men sommerheden har fået ham til gøre holdt i Golling nær Salzburg, hvor han besøger Henrik Pontoppidan og hustru. Her glæder han sig over Emil Hannovers fremskridt med sin bog om Chresten Købke. Perioden finder han grundlæggende kedelig, men han forventer, at Hannover kan gøre stoffet interessant. Hvad angår Rohdes egne rejseoptegnelser, som Hannover løbende modtager, minder Rohde om, at han er rejst ud som kunstner og skriver som ditto - ikke som kunsthistoriker. Rohdes brev slutter her; en eller flere sider må mangle.

TRANSSKRIFTION

Adr. Hr. Henrik Pontoppidan

Golling bei Salzburg

Oesterreich

D. 25 August 92

Kjære Ven! Tak for Brevene. Den lange Afbrydelse fra min Side ligger i, at jeg har været "paa Rejse". — min Fader trængte til en lille Rekreationstour og tog derfor sammen med min Broder ned til Holland og besøgte mig, hvorefter vi sammen var et Par Dage i London og Paris. Saa tog jeg ad Italien til, men er af en ganske forskrækkelig Varme bleven standset her i Golling, hvorhen jeg var taget for paa Vejen at besøge Henrik Pontoppidan, der bor her med sin Kone.¹ Hvor længe jeg nødes til at opholde mig her, ved jeg naturligvis ikke, men jeg haaber da i næste Uge at kunne slippe herfra; Varmen kan da ikke blive ved. Min Vej gaar da hurtigst muligt til San Gimignano, hvor jeg har tænkt mig Muligheden af at ville kopiere noget og senere til Florents.

Jeg modtog mens jeg var i Holland et Brev fra Dem, som jeg ikke har svaret Dem paa. De fortæller mig der, at De har fuldført Halvdelen af Bogen; dette glæder mig meget, jeg troede De havde meget mere tilbage; det skal blive morsomt til Vinter at tale om den. Jeg længes nu meget efter at De skal faa denne forhaabentlig gode Bog om god gammel Dansk Kunst ud, blant andet Grund fordi jeg haaber den vil give Dem et godt Rygstød. De fortæller mig, at De maa gjøre en Tour til

Berlin i Anledning af Bogen; ja jeg kjender yderst lidt til Berlin og slet intet til Dresden (hvor der maaske godt kunde findes noget), men for mig er der to Steder, der mere end andre minder om en Del af det, jeg mener,

[2]

De vil behandle, og det er Thorvaldsens Museum og München. — jeg var her i München for kort Tid siden paa Gjennemrejse nærmest for at se *Marées, Böcklin og den skrækkelige Udstilling og tænkte da meget paa Dem og Deres Bog.² Der Jeg vil ikke sige, at det Indtryk jeg fik af München var af det bedste — jeg kjedede mig lumsk, men naar jeg gik omkring i Byen, sad paa Restaurationerne eller svedte paa Samlingerne[,] havde jeg akkurat samme Fornemmelse, samme Indtryk som naar jeg en varm Solskinsdag befinder mig paa 1ste Sal i Thorvaldsens Museum): formodentlig i den Periode, som De har beskjæftiget Dem med. Jeg haaber ikke at De decourageres ved at høre, at jeg finder denne Periode kjedelig — jeg kunde tænke mig at De gjorde det samme — ; thi som Willumsen engang sagde i en anden Forbindelse “man kan skildre kjedelige Mennesker overordentlig morsomt og interessant”. —

I dag fik jeg efter et Par Dages Tour i Bjergene, hvorhen vi var tagen for at kjøle os af, et andet Brev fra Dem; Jeg har indlagt Konvolutten da det maaske kan more Dem at se en Del af dets [brevets] Oplevelser. Efter at have passeret de paa Konvolutten optegnede Steder gik det til Kjøbenhavn og havnede hos en anden Mand end undertegnede, denne Mand sendte det saa videre i en ny Konvolut, indtil det til sidst fandt mig her.

—

Hvad der i dette Brev var mig en stor Glæde at se, var Meddelelsen om Deres Kones Velbefindende. Send hende mine bedste Lykønskninger og Hilsener.

—

Med Hensyn til min “Journal” da maa De mindes, at jeg ikke er rejst ud som Kunsthistoriker, men som en Maler der vil se den Udvikling[,] hans Fag har naaet i Udlandet, i modsat Fald vilde min Rejse og Arbejde være anderledes anlagt. Jeg har naaet min Hensigt og set — jeg kan godt sige umaadelige Masser af Kunst. For at hjælpe lidt paa Hukommelsen har jeg — med stor Ulyst (paa Rejser er det ikke morsomt at arbejde

paa den Maade) skreven en Huskeseddel, det er den jeg sender dem
[Dem]. Naar vi

—

* da jeg antager at det interesserer Dem at vide, hvad jeg synes om
Marées,
skal jeg blot her bemærke, at jeg er meget glad ved ham; mere andet Sted.
[resten af brevet mangler]

¹ I et bevaret postkort dateret 16. august 1892 og sendt til München til Johan Rohde, opsummerer Henrik Pontoppidan netop, at han og hustruen forventer Rohde til Golling den følgende torsdag, hvor de vil have sørget for logi til ham. Transskription af postkortet kan ses på henrikpontoppidan.dk

² "den skrækkelige Udstilling" er formentlig Münchens årlige, internationale udstilling, hvis kunstudstilling fandtes på Glaspalast.

Adr. Hr. Henrik Pontoppidan.

d. 25 august 1872

Gölling bei Salzburg
Oesterreich.

Mjære Ven! Tak for Brevet. Du saag. Agtendelen fra min
Sids Leppe i, at jeg har vaart, paa Rejse". Min Fader
bragte til en lille Rekrutimonture af ty dage sammen
med min Broder ned til Holland og brøgt mig, hvorhen
vi sammen var et Par Dage i London og Paris. Saa
jeg i ad Italien til, men is af en ganske forskudt
Varme Herre staaet her i Golling, hvorhen jeg var tagt
for paa Rejse ad nogle Herre Pontoppidan, der bor her end
i Rom. Vor Rejse i vidre til et yndet mig her, end
jeg ualderpaa ikke, men jeg haaber de i udeh Uge at kaa
me slappe herfra; Varmen saa de ikke kaa vel. Min Uj
gaar de mest til det San Gimignano, hvor
jeg har taalt mig Muligheden af at vil kaa en
og reise til Florents.

It maa jeg mene i er i Holland is Der fra Dem om
jeg ikke har staaet Dem paa. De fortæller mig det,
at de har fuldendt Studierne af Dagen; det glæder mig
meget, i trods De haardt meget mere tælle; de skal
blive maaet til Vinter at tale om dem. Jeg kaa en
meget ogsaa at de skal fra dem forhaestende, god
Dag om god gammel Dansk Kunst ind, haardt andet
Gode, fordi jeg haaber de vil give Dem et godt Rejse
stid. De fortæller mig, at de maa give en Tour til
Berlin i Auldring af Dagen i Ja i tynde yndt led
til Berlin og det antet til Dresden (hvor det maaen ogsaa
kain d. j. det meget), men for mig is er der to Steder, der
men end andre minde om en Del af de, i maaer!

KILDER TIL
DANSK
KUNSTHISTORIE

NY CARLSBERGFONDET

De vil beandre, og de er Thorvaldsens Museum og München.
- by var her i München for kort Tid siden paa Gennemsejens
anledning for at se Maxies, Döcklers og den skildnings Udklædning
og Tænde. De meget paa Dem og dens Paa. De vil vil
ikke sige, at de indtryk i by af München var af de bedste
- Jy kjendte mig kender, men naar i by gik omkring i Byen,
saa paa Restaurationen eller svæde paa Samlingens hand
i altmindt saam Fortællinger, saam indtryk som naar i
en vort Soldaters og opførte mig paa 1de Tid i Thorvaldsens
Museum o: formidlet i den Periode, som De har beskrevet
helt Dem med. Jy ønsker ikke at De bestræber sig ved at høre,
at i by gik den Periode kjendte, i by vil de tænke mig at
De gjorde det samme -; thi som Willersom en by op i en
anden Fortælling, man kan skilte kjendte Willersom overordnet
ly morskant og indressant. -

Idag fik i by efter en Par Dages Tids i Byen, hvilken var
tænkt for at kjende os og, at andet Det for Dem, der i by var indlyst
skrivet. De vil ønske kan man Dem at se en Del af de Gule
ulser. ~~De vil~~ Effekten har passeret de paa Kunststatter og bygnede
steds gik de to kjendte og kender her en anden med Mand
ind indtænkt Dem, Mand sende det se ind i en ny Komme
lidt, indtil det indtil fandt mig her.

Herud de i dette Ord var mig en stor Glæde at se, var Meddel-
sen om Dem Komme Velfærd. Tint kendt min bedste
Kjendte om og Helbred.

Med Hensyn til min Journal "de naar De er ind, at i by er rejst
ind om Kunsthistorien, men som en Møde der vil se den Udvikling haas
Fag var naar i Udenfor, i mod det Fald vil min Rejs og Arbejde
vil andet de ondt. Jy var, naar min Hensigt og vil - by kan god
by en anden. Masse af Kunst for at træde kjendte her paa Willersom
mellem har - med stor Ulykke i paa Rejsen er det ikke morskant at arbejde
paa den Maade) skriv om i Husholdning, det er den i sende dem. Naar vi

+ Da i by anlæg er de indtænkt Dem at ind, hvad i by op i en Mand,
stald i by her her bender, at i by er meget glad vil ham, med andet sted